

T.C.
HAZINE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/2131
GK 13

Sayı : 19809844-610-**2706450**
Konu : 7/2131 Esas Sayılı Soru Önergesi

12/12/2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28/07/2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1256030 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Gaziantep Milletvekili Sayın Melih MERİÇ'e ait 7/2131 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: 7/2131 Esas Sayılı Soru Önergesi Cevabı

Gaziantep Milletvekili Sayın Melih MERİÇ'e ait 7/2131 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Melih MERİÇ, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Hazine destekli kefalet sistemi kapsamında reel sektörün finansmana erişimini kolaylaştırmak üzere yatırım-proje finansmanı, imalat sanayii, girişimcilik, yeşil dönüşüm ve enerji verimliliği, teknoloji, dijital dönüşüm gibi faaliyet alanları önceliklendirilerek hazırlanan, toplamda 400 milyar TL kredi hacmine sahip destek paketleri içerisinde ihracata yönelik olarak 60 milyar TL kredi hacmine sahip Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Destek Paketi ile Bakanlığımız ve İhracatı Geliştirme A.Ş. (İGE) arasında imzalanan 10.05.2022 tarih ve 2022-1 sayılı Protokol kapsamında yürürlüğe alınan 26 milyar TL kredi hacmine sahip bir destek paketi bulunmaktadır.

Katma değerli üretimi ve ihracatı desteklemek amacıyla söz konusu kredilere erişim kolaylaştırılmıştır. Bu kapsamda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredisi günlük kullanım limitini yapılan güncellemelerle 10 kat artırarak 3 milyar TL'ye yükseltmiştir. Ayrıca Eximbank'ın sermayesi 2023 yılı içerisinde 13,8 milyar TL seviyesinden yüzde 49,28 artırılarak 20,6 milyar TL'ye çıkartılmıştır.

Diğer yandan reeskont kredisi kullanımında yüzde 30 ilave ihracat bedeli satış koşulu kaldırılmış ve reeskont kredi vadesi boyunca verilen döviz almama taahhüdünden, ithalat ödemeleri kapsamındaki döviz alımları istisna tutulmuştur. Ayrıca, ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredilerinde iskonto oranı azami yüzde 25,93 seviyesinde sabit tutulmuştur.

Ayrıca, dış ticarete önemli payı olan yüksek teknoloji ürünlerinin üretimine destek sağlamak amacıyla Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi (YTAK) uygulama çerçevesi yeniden yapılandırılmış olup buna göre; firmaların yatırım projeleri için alacakları Teknoloji/Strateji puanı dikkate alınarak, toplam yatırım tutarı en az 1 milyar TL olan yatırım projelerine aracı bankalar kanalıyla YTAK tahsis edilebilecektir. Yeni YTAK programında yıllık 100 milyar TL limit belirlenmiştir. Program kapsamında 3 yıl boyunca 300 milyar TL limit tahsis edilmesi planlanmaktadır.

İhracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esaslar Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin İhracat Bedelleri Hakkında Tebliğ (2018-32/48) ile düzenlenmiştir. Söz konusu Tebliğ'in uygulama detayları Bakanlığımız talimatlarıyla oluşturulan TCMB'nin 16 Ocak 2020 tarihli İhracat Genelgesi'nde düzenlenmiştir. Mezkûr

Genelge'nin Ek 1'inci maddesinde, "Bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren İBKB'ye veya DAB'a bağlanan ihracat bedellerinin en az %40'ı İBKB'yi veya DAB'ı düzenleyen bankaya satılır. Bu bedeller bankaca Merkez Bankası tarafından ilan edilen ve işlem günü için geçerli döviz alış kuru üzerinden aynı gün Merkez Bankasına satılır ve Merkez Bankasının banka nezdindeki hesabına aktarılır. Söz konusu tutarın tam karşılığı banka tarafından ihracatçıya Türk parası olarak ödenir." hükmü yer almaktadır. Bu çerçevede, anılan madde ülkemizin makroekonomik politikaları gereği uygulanmakta olup ihtiyaçlar doğrultusunda güncellenmektedir.

Bu uygulama ile Türk parasının kıymetini koruma amacıyla oluşturulan kambiyo mevzuatının temel amacına uygun olacak şekilde, serbest piyasa koşulları çerçevesinde Türk lirasının kullanımını önceliklendirmek ve dolarizasyonla mücadele çalışmaları kapsamında, menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedellerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmasına imkân tanıyan istisnanın piyasanın işleyişini ve ticaretin devamlılığını sekteye uğratmamak amacıyla korunması ancak bu sözleşmeler konusu ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesinin ve kabul edilmesinin zorunlu hale getirilmesi amaçlanmıştır.